

Universitätsbibliothek Paderborn

**Avgvstini Barbosæ I. V. D. Lvsitani, Protonotarii, Et
Ivdicis Apostolici designati pro Tribunali Nunciaturæ
Hispaniæ, ac insignis Ecclesiæ Vimaransis Thesaurarij
Maioris, Collectanea Doctorvm, Qui ...**

Barbosa, Agostinho

Venetiis, 1643

3. Totum, & integrum Christum, ac verum Sacramentum sub qualibet
specie sumi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14108

caro mea est pro mundi vita. Et denique qui dixit ^g; Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, in me manet, & ego in illo: dixit nihilominus ^h; Qui manducat hunc panem, viuet in æternum. ^g Ibidem. ^h Ibidem.

1. Vide Hesselan. de Communionem sub vtraque specie. Card. Bellarm. lib. 4. de Euchar. cap. 24. Valent. tom. 4. disp. 6. quæst. 6. puncto 5. Henriquez in summa lib. 8. de Eucharistia, cap. 44. in princ. Iodoc. Coc. in thesaur. Catholico tom. 2. lib. 6. art. 2. latè Hurtado de Sacramentis disput. 10. diffie. 5. vbi latè probat laicos non teneri sub vtraque specie, sed licite posse sub specie tantum panis communicare. Petr. de Ledesma in summ. p. 1. de Sacrament. vbi de Eucharistia, cap. 16. conclus. 2. Agid. de ConincK de Sacram. tom. 1. quæst. 80. num. 111. cum seqq. & quæst. 73. num. 36. Valer. Reginald. in praxi fori penitent. lib. 29. num. 58. in fine. & num. 59. Filluc. in quæst. moralibus tom. 1. tract. 4. cap. 7. num. 201. Bonacina de Sacramentis disput. 4. quæst. 2. puncto 3. à princ. & quæst. 1. puncto 4. num. 5. querit vtrum Sacerdos communicans sub vtraque specie plus gratia recipiat, quam recipit laicus, qui sub vna tantum specie communicat? de quo etiam Hurtado dicit. tract. de Eucharist. disput. 11. difficul. 6. per tot.
2. ^a Et clericis non conscientibus.] An hi non conscientibus sibi Eucharistiam administrare possint? Resp. affirmatiuè Vgolin. de officio Episcopi cap. 15. §. 7. num. 9. quem re-

fero de officio & potest. Parochi, c. 20. nu. 24. tum quia & coniuges matrimonium sibi administrant praesente eorum Parocho, & duobus testibus; tum etiam, quia indulgentia concessa à Prelato, & ipse recipere eam potest; & subdit non repugnare, differentiam esse debere inter dantem, & accipientem, ac proinde non posse quem se ipsum baptizare, quia ea Sacramenta dum administrantur sunt, & in Baptismo quod generationem significat, sicut non potest quis se ipsum generare, ita nec potest se ipsum baptizare, cap. debitum, de Baptismo; & in penitentia debet quis iurisdictionem habere.

At Eucharistia per modum cibi sumitur; ergo per se administrare ipse Sacerdos sibi potest, sicut cibum sumere, non autem laicus, quia ipsi prohibitum est eam tangere, arg. cap. tribus, de consecr. dist. 2. nisi in necessitate extrema mortis, & in absentia Sacerdotis, fecundum Soar. tom. 3. q. 82. disput. 72. sect. 3. Possunt de officio Curati cap. 8. num. 24. afferentes exemplum Reginae Scotiae, quae se ipsam communicauit, dum statim esset occidenda, quod tamen factum dicunt forsitan de Summi Pont. licentia processisse.

Ecclesiae potestas circa dispensationem Sacramenti Eucharistiae.

C A P V T II.

Praeterea declarat, hanc potestatem perpetuò in Ecclesia fuisse, vt in Sacramentorū dispensatione, salua illorum substantia, ea statueret, vel mutaret, quæ suscipientium vtilitati, seu ipsorum Sacramentorum venerationi, pro rerum, temporum, & locorum varietate, magis expedire iudicaret. id autem Apostolus non obscure visus est innuisse ^a, cum ait: Sic nos existimet homo, vñ ministros Christi, & dispensatores mysteriorum Dei, atque ipsum quidem hac potestate vsum esse, satis constat, cum in multis alijs, tum in hoc ipso Sacramento, cum ordinatis nonnullis circa eius vsum ^b. Cætera, inquit, cum venero, disponam. Quare agnoscens sancta mater Ecclesia hanc suam in administratione Sacramentorum auctoritatem, licet ab initio Christianæ religionis non infrequens vtriusque speciei vsum fuisse, tamen progressu temporis, latissime iam murata illa consuetudine, grauib; & iustis causis adducta, hanc consuetudinem sub altera specie comunicandi ^c approbavit, & pro lege habendam decreuit, quam reprobare, aut sine ipsius Ecclesiae auctoritate pro libito mutare non licet.

^a 1. Cor. 4.
^b 1. Cor. 6.

^b 1. Cor. 11a

^c Concil. Constant. sess. 13.

Vide Henriq. in summa lib. 8. de Eucharistia, cap. 44. §. 3. Vasquez in 3. part. tomo 3. disputat. 223. numero 22. Sanchez de matrim. libro 3. disputat. 22. num. 27. Agid. de ConincK de Sacrament. & censur. tomo 1. quæst. 80. num. 121. Filluc. in quæst. moralibus tomo 1. tractat. 4. cap. 7. num. 203.

Totum, & integrum Christum, ac verum Sacramentum sub qualibet specie sumi.

C A P V T III.

Insuper declarat, quamuis Redemptor noster, vt antea dictum est ^a, in suprema illa cœna hoc Sacramentum in duabus speciebus instituerit, & Apostolis tradiderit, tamen fatendum esse, etiam sub altera tantum specie, totum ^b, atque integrum Christum, verumque Sacramentum sumi, ac propterea, quod ad fructum attinet, a nulla gratia, necessaria ad salutem eos defraudari, qui vnam speciem solum accipiunt.

^a Matth. 26.
Marc. 14.
supra cap. 1.
1. Cor. 11.
^b Cap. qui manducat, qui inuitat cap. singuli de conf. dist. 2. supra sess. 13. cap. 2. & con. 3. de Sac. Euchar.

Vide Petr. de Ledesma in summ. p. 1. de Sacrament. vbi de Eucharistia, c. 7. concl. 1. & 4. Balduin. iun. super opera controuerf. Bellarmini p. 2. lib. 3. c. 8. à princ. Valer. Reginald. in praxi fori penitent. lib. 29. num. 37. & 38. Agid. de ConincK de Sacrament. tom. 1. quæst. 76. art. 3. num. 32. & 33. Carrasc. in interpretat. ad aliquas leges nouæ recop. c. 1. num. 11. Fagundes in quinq. Ecclesie præcepta, præc. 3. lib. 4. cap. 4. num. 2. latè Ioan. de Lugo de Sacrament. tom. 1. tract. de Eucharistia disput. 8. sect. 1. à num. 2. Hurtado de Sacrament. tom. 2. tract. de Eucharist. disput. 1. diffie. 4. vers. ita tamen. & disput. 5. diffie. 1. in princ. Bonacin. de Sacrament. disput. 4. q. 3. punct. 5. num. 2. vbi num. 3. ait Christum existere totum sub speciebus.

collebat. Collect. in Concil. Trid.

ciebus non solum quoad substantiam, verum etiam quoad accidentia, videlicet quoad quantitatem, & qualitatem, & num. 4. asserit Christum quoad substantiam, & accidentia non solum existere sub qualibet specie, verum etiam sub qualibet parte specierum, de quo etiam latè Hurtado d. disp. 5. de Eucharistia, diffie. 9. vbi ait Theologos conuenire, Christum esse totum in tota materia consecrata, & totum in qualibet parte materie, in qua est corpus, aut sanguis Christi, sicut anima rationalis est tota in toto corpore, & tota in qualibet parte corporis. & diffie. 10. querit vtrum totus Christus sit sub indiuisibilibus specierum panis, & vini?

K 3 a Nulla

a. *Nulla gratia necessaria ad salutem eos defraudari, &c.* Dum docet hic text. sub altera tantum specie totum Christum contineri, & verum Sacramentum sumi, ac propterea nulla gratia ad salutem necessaria defraudari, qui vnam speciem solam accipiunt, videtur probare vtramque speciem non conferre plus gratie, quam alteram tantum, vt per Calet. *quest. 80. art. 12. Sot. in 4. dist.*

12. *quest. 1. art. 12. Martin Ledesma 1. par. 4. quest. 21. art. 12. dub. 2. Petr. Sor. lect. 10. de Eucharist. Hesse. in de Communionis sub vtraque specie tract. 1. Suar. disput. 63. de Eucharist. sect. 2. Aegid. de ConineK. de Sacrament. quest. 79. art. 1. numer. 14. quicquid post Alex. Casaliu nostrum, & Vasquez dicat Hur. ado d. *disp. 11 de Eucharist. diff. 6.**

Paruulos non obligari ad Communionem sacramentalem.

C A P V T I V.

1 Doctores de materia cap. agentes.

2 Infantes si daretur eis Communio, recipiens gratiam.

3 Parochus communicare non potest perpetuo, & absolute fatuos, sed tantum semifatuos, tempore quo habent dilucida intervalla.

a Infrà can. 4. Tit. 3.

Denique eadem sancta Synodus docet ^a paruulos, ^a *vsu rationis carentes*, nulla obligari necessitate ad sacramentalem Eucharistiae communionem, siquidem, per ^b Baptismi lauacrum regenerati, & Christo incorporati, adeptam iam filiorum Dei gratiam in illa aetate amittere non possunt, ^β *neque ideo tamen damnanda est antiquitas*, si eum morem in quibusdam locis aliquando seruauit. Vt enim sanctissimi illi Patres sui facti probabilem causam pro illius temporis ratione habuerunt, ita certe, eos nulla salutis necessitate id fecisse, sine controuersa credendum est.

1. **V**ide Henriquez in *summ. lib. 8. de Eucharist. cap. 42. à princ. Galet. in margarita casuum conscient. verb. Eucharistia pag. 102. col. 1. Vasq. in 3. p. tom. 3. disput. 212. num. 17. & disp. 214. num. 35. Petr. de Ledesma in *summ. par. 1. de Sacrament. vbi de Eucharistia. cap. 13. concl. 7. Valer. Reginal. in praxi fori ponit lib. 29. quest. 4. nu. 83. Aegid. de ConineK de Sacrament. tom. 1. q. 80. art. 9. à num. 72. Bonacin. eod. tract. disp. 4. quest. 1. puncto 3. num. 2. Filiuc. in *quest. moralibus tom. 1. tract. 4. cap. 7. num. 185. & 187. Ioan. Sanci. in select. disp. 38. n. 1. & 9. late Ioan. de Lugo de Sacram. tom. 1. tract. de Venerabili Eucharist. Sacramento disp. 13. sect. 2. num. 8. cum seqq. Torrelblanca de iure spirituali lib. 2. cap. 7. num. 65. cum seqq. vbi etiam quod in septimo aetatis anno paruulis danda est Eucharistia cum Pœnitentia. Hurtado de Sacram. tom. 2. tract. de Eucharist. disp. 9. diff. 4. vers. circa infantes.***

Infantes si darentur eis Communio recepturos gratiam, resoluunt Victoria in *summ. verb. Eucharistia*, num. 84. in *fine. Soar. tom. 3. disput. 62. sect. 4. Barthol. ab Angelo dialog. 4. §. 23. Petr. de Ledesma d. cap. 13. concl. 8. dubda 2. Aegid. de ConineK d. q. 80. art. 9. num. 77. Bonacin. d. puncto 3. num. 2. vers. obseruant. post Suar. & Vasq. ita resoluit Ioan. de Lugo vbi supra, Hurtado de Sacrament. tom. 2. tract. de Eucharist. disput. 9. diff. 19. Ratio est secundum illos, quia cessante prohibitione Ecclesiae, posset Eucharistiae Sa-*

cramentum ob iustam causam dari paruulis, sicut olim dabatur; ergo signum est paruulos esse capaces Eucharistiae, & consequenter recepturos ipsius effectum, si ipsis administraretur.

a *Vsu rationis carentes.* Vnde perpetuo, & absolute fatuos in sanitate communicare non posse Parochum, sed tantum semifatuos, & non continuo amentes tempore, quo habent dilucida intervalla, resoluunt Henric. d. lib. 8. cap. 42. §. 3. Bonacin. d. disp. 4. q. 6. puncto 1. ex num. 4. Paul. Laymann in *Theologia morali lib. 1. tract. 4. cap. 4. Villalob. in summ. p. 1. tract. 7. dub. 40. num. 3. Sanci. in select. disput. 26. num. 5. & disp. 36. num. 9. Antonin. Diana resolut. moral. part. 2. tract. de celebrat. Missar. resol. 79. quos refero de officio, & potest. Parochi cap. 20. num. 19. vbi num. 43. de infirmo delirante. Hurtado d. disp. 9. diff. 20.*

β *Nec tamen ideo damnanda est antiquitas, &c.* Olim namque consuetudo fuit in varijs prouincijs conferendi Eucharistiam infantibus, vt constat ex Dionysio de *Ecles. hierarch. cap. 7. & ex Cypriano lib. de lapsis, & ex Gregorio Magno in suo Missali veteri*, quod Romae extat, & id fuisse in Hispania consuetum, supponit Concil. Tolet. XI. can. 11. refert Hurtado de Sacrament. tom. 2. tract. de Eucharist. disput. 9. diff. 19. vers. Ricard. & Aegid. de ConineK d. art. 9. num. 75.

De Communionis sub vtraque specie, & paruulorum.

1 Excommunicantur ducentes omnes Christi fideles ex Dei præcepto, vel necessitate Sacramenti debere sumere vtramque speciem S. Eucharistiae.

2 Ecclesia iustis de causis præcepit laicis, & clericis non conscientibus Communionem sub vna tantum specie.

3 Totus, & integer Christus sub vna panis specie

sumitur.

4 Paruulis non est necessaria Eucharistiae Communio.

5 Pueri in qua aetatis parte incipiant habere discretionem sufficientem ad obligationem præcepti communicandi, relinqui debet arbitrio Confessarij & parentum.

a C A N O N I.

Si quis dixerit, ^a ex Dei præcepto, vel necessitate salutis, omnes & singulos Christi fideles vtramque speciem sanctissimi Eucharistiae Sacramenti sumere debere, anathema sit.

β C A N O N I I.

Si quis dixerit, sanctam Ecclesiam ^b Catholicam non iustis causis, & rationibus adductam fuisse, vt laicos, atque etiam Clericos non conscientibus sub panis tantummodo specie communicaret, aut in eo errasse, anathema sit.

γ C A N O N I I I.

Si quis negauerit totum, ^c & integrum Christum omnium gratiarum fontem, & auctorem, sub vna panis specie sumi, quia, vt quidam falso asserunt, non secundum ipsius Christi constitutionem sub vtraque specie sumatur, anathema sit.

δ C A.

a Concil. constant. sess. 13.

b Suprà c. 1. & Concil. constant. de com. loco. c. 3. & can. 3. e. Suprà c. 3. & sess. 13. c. 3. & can. 3. Concil. constant. sess. 13.